

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN JACQUES CHAMPION DE CHAMBONNIERES [PARIJS]
2 JUNI 1655
5412

Huygens' eerste brief aan Chambonnières, naar aanleiding van de zending door Tassin van klavecimbelstukken van Chambonnières namens deze laatste.

Samenvatting: Huygens bedankt Chambonnières voor de door Tassin toegezonden composities. Hij betreurt het dat Chambonnières' dienstverband bij Christina van Zweden geen doorgang heeft gevonden. Hij zou Chambonnières graag aan het hof uitnodigen, maar aangezien de tijden van grote luister voorbij zijn, kan hij hem niet naar behoren onthalen. Hij zou Chambonnières graag eens zijn eigen composities horen uitvoeren. Zelf is hij slechts amateur.

Over een antwoord door Chambonnières is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 2, p. 655: afschrift (Constantijn Huygens jr.).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, nr. 31, pp. 25-26: onvolledig (<régaler. Je le suis extrêmement ... le puisse estre etc.>).

— Worp 5, nr. 5412, pp. 238-239: volledig.

Namen: Christina van Zweden; Diego Duarte; Henri Dumont; Frederik Hendrik; Pierre de la Barre sr.; Utricia Ogle; Amalia van Solms; Maria Henriëtta Stuart; Nicholas Tassin; Willem II.

Plaatsen: Frankrijk; Holland.

Glossarium: amateur de la musique (amateurmusicus); composition (muziekstuk); harmonique (harmonisch); musique (muziek); pièce (muziekstuk).

Transcriptie

À Monsieur le Baron ¹de Chambonnière.

2e Juin 1655.

Monsieur,

Le Sieur Tassin ne m'a jamais rendu office que j'estimasse plus que celuy dont il vient de m'obliger, en me procurant de si beaucoup tesmoignages de l'honneur de vostre amitié. Il y a longtemps que je ne la souhaite et ne lairray pas de la cultiver avec beaucoup de soin. Pleust à Dieu que je le pûsse mieux qu'en papier. Monsieur Duarte m'avoit [faict?] espérer ²qu'une visite que vous destiniez à la Reine de Suède m'en pourroit donner le moyen, mais je n'en voy point de suite, et en veux un peu moins de bien à ceste Majesté, qui sans vous avoir ouy est bien loin d'avoir possédé tout ce que la France a produit de plus excellent.

En nostre Hollande il a esté un temps que j'eusse pû vous promettre un accueil digne de vostre mérite. Mais ces grands princes ne sont plus, pour l'amour desquels il valoit la peine de faire le voyage, et à peine l'ombre nous en reste. Je ne désespère pourtant pas de vous y veoir un jour, quand il n'y auroit que la curiosité de veoir le païs qui vous emmenast. Que si un nombre d'amateurs de la musique bien entendus pouvoit vous satisfaire, j'ose dire que vous en rencontriez audelà de ce que peut-estre vous en imaginez. Mais dans nos cours, qui sont toutes de femmes, je ne voy pas qu'il y ayt de quoy vous régaler.

Je le suis extrêmement, Monsieur, des belles pièces que vous avez prins la peine de m'envoyer; elles sont toutes vostres et n'y en a pas une qui ne porte quelqu'une de ces marques par lesquelles je me vante de les pouvoir discerner d'avec toute autre composition. Ne me dites pas ce que je perds à ne vous les entendre pas toucher avec ce que je sçay que vostre main miraculeuse y apporte d'aggrément. Je n'en suis que trop persuadé, après ce que m'en ont dit et vostre réputation universelle et en particulier les tesmoignages de la maison musicale des Duartes,

1. Naam van geadresseerde autograaf.

2. <qu'une visite qu'une visite>.

de Madame Swann (autrefois Mademoiselle Ogle, qui est présentement en ceste ville) et d'autres, dont j'estime les jugemens. Dans nostre barbarie l'on veut croire que j'entens un peu au mestier, mais si vous prenez la peine de vous en informer auprès de Messieurs de la Barre, Du Mont et d'autres, qui ont de mes sottises en main, vous verrez, Monsieur, que ce n'est qu'en Hollande où je puisse estre considérable qu'en qualité d'amateur enragé des belles choses harmoniques.

Après cela je pense n'avoir que faire de vous assurer que je suis avec plus de passion qu'homme du monde le puisse estre, [etc.].

Vertaling

Aan mijnheer de baron van Chambonnières.

2 juni 1655.

Mijnheer,

De heer [Nicholas] Tassin heeft mij nooit een dienst bewezen die ik meer waardeerde, dan die waarmee hij mij zojuist verplichtte, namelijk mij zo vele blijken van uw eervolle vriendschap te verschaffen. Het is reeds sinds lang dat ik deze begeer en ik zal niet nalaten die zorgvuldig te koesteren. Mocht het God maar behagen dat ik dat beter dan in geschrifte kon doen! De heer [Diego] Duarte had mij doen hopen dat een bezoek, dat u voornemens was te brengen aan de ³koningin van Zweden, mij de gelegenheid daartoe zou kunnen geven, maar ik zie dat het er niet van is gekomen en ik ben deze koningin nu een beetje minder goed gezind, die, zonder u te hebben gehoord, wel ver verwijderd is van alles te hebben bezeten dat Frankrijk aan voortreffelijkheid heeft voortgebracht.

In ons Holland had ik u vroeger een ontvangst kunnen beloven, uw verdienste waardig. Maar de grote ⁴vorsten zijn niet meer, voor wie het de moeite waard was te reizen, en van wie ons nauwelijks de schaduw rest. Toch wanhoop ik niet dat u ons hier ooit nog eens een bezoek zult brengen, al was het maar uit nieuwgierigheid eens het land te zien dat u op handen draagt. Als een aantal kundige muziekliefhebbers u misschien over de streep zou kunnen trekken, durf ik te beweren dat u zult merken dat zij kundiger zijn dan u zich misschien voorstelt. Maar aan ons hof, waar alleen ⁵vrouwen zijn, weet ik niet waarop men u zou kunnen onthalen.

Maar ik ben ⁶dat buitengewoon, mijnheer, door de prachtige muziekstukken, die u mij hebt willen toesturen; zij zijn geheel herkenbaar de uwe, en er is er geen bij, dat niet een of ander kenmerk draagt aan de hand waarvan ik mij verbeeld ze te kunnen onderscheiden van alle andere composities. Zegt u mij maar niet wat ik mis door ze niet door uzelf te horen uitvoeren met de versieringen die, naar ik weet, uw virtuoze hand eraan toevoegt. Ik ben mij daar maar al te zeer van bewust, vanwege wat mij is gebleken uit zowel uw reputatie in alle landen als in het bijzonder uit de getuigenissen van de muzikale familie Duarte, van mevrouw [Utricia] Swann (geboren Ogle, die zich nu in deze stad bevindt) en van anderen wier oordeel ik hoogacht. In onze onbeschaafde streken wil men zich wijsmaken dat ik er ook iets van kan, maar als u bij de heren [Pierre] de la Barre [sr.], [Henri] Dumont en anderen zou informeren, die in het bezit zijn van de dwaasheden van mijn hand, dan zult u zien, mijnheer, dat ik slechts in Holland aanzien kan genieten in de hoedanigheid van enthousiast liefhebber van de mooie toonkunst.

Hierna geloof ik niets anders te hoeven doen dan u te verzekeren dat ik hartstochtelijker ben dan wie dan ook kan zijn, [enzovoorts].

3. Christina van Zweden.

4. Frederik Hendrik en Willem II.

5. Amalia van Solms en Maria Henriëtte Stuart.

6. Namelijk onthaald.